

verstrekken, is dit toch niet de eenige reden waarom deze voorloopige cijfers eerst thans worden openbaar gemaakt.

Van een aantal gemeenten toch bleken de ingezonden voorloopige cijfers dermate te verschillen met de aan het Centraal Bureau voor de Statistiek berekende cijfers op 31 December 1920, volgens de bevolkingsregisters (d.i. uit de cijfers berekend door bijtelling der geboren en der gevestigde personen eenerzijds en door aftrekking van de overledenen en de vertrokkenen anderzijds), dat in die gevallen twijfel ontstond of door de gemeentebesturen wel nauwkeurig was geteld. Tot de besturen der gemeenten, waarbij die verschillen zeer groot waren, werd het verzoek gericht nog eens nauwkeurig na te gaan of de door hen opgegeven cijfers juist waren, en indien zulks niet het geval was, mededeeling te doen van de redenen, die, naar het oordeel der besturen, tot zóó groote verschillen konden hebben geleid. Deze herberekeningen leidden in de meeste gevallen tot de mededeeling, dat de oorspronkelijk verstrekte opgave juist was en dat de verschillen het gevolg waren van ambtshalve in- of afschrijvingen. (De gemeentebesturen van Geertruidenberg, Noorbeek en Ubach over Worms bleven ook na te zijn gerappelleerd in gebreke het verzoek om inlichtingen te beantwoorden).

Waar in het algemeen het voorloopig cijfer der volkstelling eene belangrijke achteruitgang aantoonde in vergelijking van het cijfer, volgens de bevolkingsregisters, aan het Centraal Bureau voor de Statistiek verkregen, dient te worden medegedeeld, dat het juist de ambtshalve afschrijvingen zijn, die de hoofdoorzaak daarvan vormen. Inzonderheid zijn het onderscheidene grensgemeenten in Limburg, die eene belangrijke vermindering van het bevolkingscijfer aantoonen, waarvan als reden werd opgegeven het vertrek, na den oorlog, van vele Belgische en Deutsche gezinnen, waarop het niet mogelijk was te voren eene afdoende controle uit te oefenen en die alzoo bij de volkstelling ambtshalve werden afgeschreven. Ook werden in vele gemeenten, waarin schippers hun domicilie hadden, de schippersgezinnen, waarvoor geen oranje of rose kaarten ontvangen waren — en die dus vermoedelijk op het tijdstip der volkstelling in het buitenland vertoefden — uit het bevolkingsregister geschrapt, ofschoon er geen enkele aanleiding bestond om te vermoeden, dat deze schippersgezinnen in andere gemeenten waren ingeschreven.

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Noordbrabant.						
Aalst	384	370	754	495	472	967
Aarle-Rixtel	772	995	1 767	914	1 204	2 118
Alem c.a.	715	601	1 316	663	555	1 218
Almkerk	1 741	1 648	3 389	1 824	1 703	3 527
Alphen en Riel	1 004	875	1 879	1 127	1 101	2 228
Andel c.a.	546	501	1 047	581	547	1 128
Asten	1 873	1 811	3 684	2 272	2 140	4 412
Baardwijk	876	829	1 705	811	790	1 601
Baarle-Nassau	1 309	1 193	2 502	1 479	1 349	2 828
Bakel en Milheeze	912	826	1 738	1 050	989	2 039
Beek en Donk	1 062	1 055	2 117	1 261	1 241	2 502
Beers	396	400	796	421	446	867
Bergen op Zoom	7 709	7 819	15 528	9 236	9 476	18 712
Bergeyk	1 117	1 105	2 222	1 343	1 285	2 628
Berghem	1 079	981	2 060	1 228	1 103	2 331
Berkel-Enschot	833	706	1 539	939	803	1 742
Berlicum	1 414	1 369	2 783	1 541	1 480	3 021
Besoyen	875	837	1 712	928	882	1 810
Best	1 442	1 399	2 841	1 766	1 754	3 520
Beugen c.a.	897	866	1 763	1 081	1 079	2 160
Bladel en Netersel	819	738	1 557	979	906	1 885
Boekel	1 348	1 078	2 426	1 562	1 204	2 766
Bokhoven	106	101	207	119	123	242
Borkel en Schaft	284	290	574	335	320	655
Boxmeer	1 151	1 358	2 509	1 476	1 572	3 048
Boxtel	3 868	3 979	7 847	4 823	4 894	9 717
Breda	13 018	14 371	27 389	14 277	15 420	29 647

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Budel	1 898	1 731	3 629	2 178	2 103	4 281
Capelle	1 264	1 181	2 445	1 283	1 210	2 493
Chaam	734	693	1 427	826	784	1 610
Cromvoirt	252	263	515	284	267	551
Cuyk c.a.	1 477	1 481	2 958	1 752	1 753	3 505
Deurne en Liessel.	3 703	3 369	7 072	4 232	4 046	8 278
Deursen en Dennen- burg	176	209	385	186	195	381
Dieden c.a.	219	211	430	231	211	442
Diessen	458	440	898	569	556	1 125
Dinteloord c.a.	1 607	1 700	3 307	1 965	1 913	3 878
Dinther	843	810	1 653	890	867	1 757
Dommelen	187	168	355	258	226	484
Dongen	3 326	3 312	6 638	3 889	3 829	7 718
Drongelen c.a.	206	192	398	202	194	396
Drunen	1 518	1 386	2 904	1 588	1 478	3 066
Duizel c.a.	305	274	579	358	329	687
Dungen (den).	761	753	1 514	869	826	1 695
Dussen c.a.	1 660	1 626	3 286	1 866	1 764	3 630
Eersel	583	506	1 089	721	654	1 375
Eindhoven ¹⁾	14 182	14 998	29 180	23 290	23 757	47 047
Empel en Meer- wijk	304	299	603	316	301	617
Engelen	201	284	485	199	312	511
Erp	1 225	1 166	2 391	1 329	1 317	2 646
Esch	261	281	542	318	310	628

¹⁾ In het bevolkingscijfer van *Eindhoven*, op 31 December 1909, zijn mede opgenomen de bevolkingscijfers van *Gestel*, *Stratum*, *Strijp*, *Tongelre* en *Woensel*, welke gemeenten op 1 Januari 1920, door annexatie, bij *Eindhoven* kwamen.

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Escharen	585	573	1 158	697	704	1 401
Etten en Leur	3 667	3 982	7 649	4 022	4 510	8 532
Fijnaart c.a.	1 915	1 881	3 796	2 261	2 158	4 419
Gassel	312	313	625	327	319	646
Geertruidenberg.	1 074	1 105	2 179	1 306	1 373	2 679
Geffen	780	740	1 520	871	869	1 740
Geldrop	1 310	1 447	2 757	1 832	1 856	3 688
Gemert	2 283	2 174	4 457	2 472	2 349	4 821
Genderen	623	526	1 149	572	506	1 078
Giessen	252	214	466	259	246	505
Gilze-Rijen	2 255	2 073	4 328	2 981	2 811	5 792
Ginneken c.a.	3 536	3 709	7 245	4 492	4 687	9 179
Goirle	1 560	1 453	3 013	1 993	1 850	3 843
Grave	1 329	1 214	2 543	1 210	1 229	2 439
's Gravemoer	667	631	1 298	725	686	1 411
Haaren	961	835	1 796	1 037	901	1 938
Halsteren	2 095	2 030	4 125	2 553	2 478	5 031
Haps	554	512	1 066	664	597	1 261
Hedikhuizen	625	585	1 210	720	638	1 358
Heesch	1 258	1 112	2 370	1 441	1 301	2 742
Heeswijk	635	526	1 161	676	596	1 272
Heeze	1 099	1 061	2 160	1 401	1 313	2 714
Helmond	7 221	7 546	14 767	9 475	9 572	19 047
Helvoirt	789	834	1 623	876	909	1 785
Herpen	866	824	1 690	950	851	1 801
Herpt	265	243	508	325	306	631
's Hertogenbosch	16 330	18 598	34 928	18 224	19 993	38 217
Heusden	869	983	1 852	992	1 073	2 065
Hilvarenbeek	1 481	1 309	2 790	1 779	1 637	3 416

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Hoeven	1 587	1 433	3 020	1 944	1 654	3 598
Hooge- en Lage- Mierde	693	641	1 334	810	764	1 574
Hooge- en Lage- Zwaluwe	2 240	2 312	4 552	2 294	2 523	4 817
Hoogeloon c.a.	867	778	1 645	1 033	915	1 948
Huijbergen	598	259	857	676	278	954
Huisseling en Neer- loon	318	290	608	298	288	586
Klundert	2 179	2 102	4 281	2 316	2 208	4 524
Leende	667	646	1 313	816	734	1 550
Liempde	749	722	1 471	795	739	1 534
Lierop	427	426	853	480	510	990
Lieshout	719	651	1 370	851	733	1 584
Linden	253	244	497	274	253	527
Lith	662	690	1 352	757	765	1 522
Lithoijen	299	295	594	321	335	656
Loon op Zand	4 101	3 716	7 817	4 403	4 675	9 078
Luijkgestel	425	430	855	472	468	940
Maarheeze	292	284	576	380	352	732
Maashees c.a.	696	640	1 336	924	896	1 820
Made c.a.	2 093	2 147	4 240	2 449	2 496	4 945
Meeuwen c.a.	458	405	863	425	388	813
Megen c.a.	894	811	1 705	900	836	1 736
Michielsgestel (St.)	2 173	1 734	3 907	2 623	1 984	4 607
Mierlo	1 452	1 444	2 896	2 002	1 975	3 977
Mill en St. Hubert	1 473	1 425	2 898	1 728	1 654	3 382
Moergestel	701	761	1 462	828	905	1 733
Nieuwkuijk c. a.	747	688	1 435	801	698	1 499
Nieuw-Vosmeer	671	599	1 270	702	647	1 349

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Nistelrode	1 094	1 073	2 167	1 238	1 180	2 418
Nuland	611	577	1 188	612	567	1 179
Nunen c.a.	1 227	1 235	2 462	1 400	1 406	2 806
Oedenrode (St.)	2 452	2 442	4 894	2 783	2 750	5 533
Oeffelt	612	585	1 197	680	608	1 288
Oerle	245	360	605	305	414	719
Oijen c.a.	405	390	795	433	427	860
Oirschot	1 993	2 072	4 065	2 089	2 202	4 291
Oisterwijk	1 761	1 812	3 573	2 104	2 145	4 249
Oostelbeers c.a.	535	524	1 059	576	540	1 116
Oosterhout	6 277	6 286	12 563	6 902	6 944	13 846
Oploo c.a.	906	863	1 769	1 085	1 060	2 145
Oss	4 368	4 061	8 429	5 916	5 481	11 397
Ossendrecht	1 536	1 513	3 049	1 658	1 659	3 317
Oudenbosch	2 887	2 646	5 533	3 058	2 822	5 880
Oud- en Nieuw- Gastel	2 629	2 515	5 144	2 875	2 726	5 601
Oudheusden	484	447	931	532	482	1 014
Princenhage	5 471	5 405	10 876	6 318	6 316	12 634
Putte	672	626	1 298	771	737	1 508
Raamsdonk	3 104	3 100	6 204	3 414	3 328	6 742
Ravenstein	432	477	909	407	482	889
Reek	447	439	886	490	518	1 008
Reusel	805	636	1 441	996	847	1 843
Riethoven	304	275	579	314	307	621
Roosendaal en Nis- pen	8 195	8 521	16 716	9 465	9 889	19 354
Rosmalen	1 958	1 843	3 801	1 869	2 300	4 169
Rucphen c.a.	2 580	2 453	5 033	3 181	2 952	6 133

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Rijsbergen.	829	810	1 639	983	903	1 886
Rijswijk	329	319	648	373	314	687
Sambeek	716	798	1 514	922	986	1 908
Schajjk	838	822	1 660	905	879	1 784
Schijndel	2 973	3 010	5 983	3 331	3 479	6 810
Soerendonk c.a.	543	422	965	691	560	1 251
Someren	1 571	1 453	3 024	1 734	1 667	3 401
Son c.a.	778	771	1 549	886	871	1 757
Sprang	952	813	1 765	930	881	1 811
Standdaarbuiten	894	895	1 789	960	890	1 850
Steenbergen c.a.	4 188	4 379	8 567	4 450	4 561	9 011
Stiphout	328	364	692	439	454	893
Terheijden.	1 813	1 739	3 552	2 142	1 974	4 116
Teteringen.	2 463	2 929	5 392	2 920	3 631	6 551
Tilburg	24 736	25 669	50 405	31 079	31 729	62 808
Uden.	2 978	3 015	5 993	3 526	3 343	6 869
Udenhout	1 604	1 371	2 975	1 914	1 503	3 417
Valkenswaard	1 651	1 596	3 247	2 568	2 475	5 043
Veen.	485	462	947	493	448	941
Veghel	2 946	3 170	6 116	3 224	3 586	6 810
Veldhoven c.a.	803	834	1 637	1 202	1 250	2 452
Velp	351	294	645	389	303	692
Vessem c.a.	578	550	1 128	612	574	1 186
Vierlingsbeek	727	672	1 399	889	852	1 741
Vlierden	305	298	603	347	352	699
Vlijmen.	1 851	1 790	3 641	2 017	1 892	3 909
Vrijhoeve-Capelle	282	261	543	288	256	544
Vught	3 160	3 543	6 703	3 689	4 166	7 855
Waalre	558	544	1 102	621	639	1 260

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Waalwijk	2 475	2 535	5 010	2 746	2 740	5 486
Wanroij	537	558	1 095	633	625	1 258
Waspik.	1 640	1 618	3 258	1 663	1 567	3 230
de Werken en Sleeuwijk	1 625	1 585	3 210	1 769	1 636	3 405
Werkendam	1 764	1 703	3 467	1 862	1 744	3 606
Westerhoven.	296	317	613	346	361	707
Willemstad	1 088	1 067	2 155	1 116	1 074	2 190
Woensdrecht.	1 786	1 782	3 568	2 044	2 016	4 060
Woudrichem.	1 166	1 041	2 207	1 158	979	2 137
Wouw	2 213	2 216	4 429	2 358	2 385	4 743
Wijk en Aalburg	1 149	1 062	2 211	1 235	1 190	2 425
Zeeland.	1 050	1 028	2 078	1 188	1 207	2 395
Zeelst	641	654	1 295	797	767	1 564
Zesgehuchten	546	500	1 046	665	636	1 301
Zevenbergen	3 743	3 989	7 732	4 171	4 261	8 432
Zundert.	2 664	2 482	5 146	3 055	2 993	6 048
De Provincie.	311 133	311 946	623 079	366 316	365 719	732 035
Gelderland.						
Aalten	4 567	4 309	8 876	5 242	4 978	10 220
Ammerzoden.	1 236	1 141	2 377	1 300	1 238	2 538
Angerlo	1 184	1 012	2 196	1 313	1 155	2 468
Apeldoorn.	17 403	18 223	35 626	23 454	24 353	47 807
Appeltern	1 609	1 486	3 095	1 585	1 477	3 062
Arnhem	30 541	33 478	64 019	33 559	37 155	70 714
Balgoij	268	242	510	257	240	497
Barneveld	4 828	4 491	9 319	5 782	5 336	11 118
Batenburg.	270	269	539	272	285	557

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Beesd	1 250	1 200	2 450	1 299	1 214	2 513
Bemmel	2 950	2 682	5 632	3 251	3 016	6 267
Bergh	4 624	4 213	8 837	5 494	4 964	10 458
Bergharen	799	722	1 521	821	809	1 630
Beuningen	1 380	1 240	2 620	1 588	1 432	3 020
Beusichem	901	739	1 640	810	699	1 509
Borculo	2 365	2 092	4 457	2 588	2 335	4 923
Brakel	874	760	1 634	914	791	1 705
Brummen	3 902	3 740	7 642	4 309	4 188	8 497
Buren	1 024	999	2 023	982	946	1 928
Buurmalsen	1 022	856	1 878	1 008	883	1 891
Culemborg	4 551	4 414	8 965	4 710	4 554	9 264
Deil	1 223	1 033	2 256	1 224	1 029	2 253
Didam	2 465	2 240	4 705	2 834	2 622	5 456
Dinxperlo	1 533	1 432	2 965	1 665	1 585	3 250
Dodewaard	1 072	904	1 976	1 109	1 022	2 131
Doesburg	2 146	2 314	4 460	2 268	2 435	4 703
Doetinchem ¹⁾	5 274	4 791	10 065	6 213	5 622	11 835
Doornspijk	1 926	1 729	3 655	2 102	1 981	4 083
Doorwerth	521	488	1 009	846	987	1 833
Dreumel	1 205	1 092	2 297	1 332	1 183	2 515
Driel	1 851	1 639	3 490	1 961	1 737	3 698
Druten	2 433	2 440	4 873	2 638	2 845	5 483
Duiven	1 661	1 483	3 144	1 844	1 614	3 458
Echteld	1 365	1 150	2 515	1 472	1 240	2 712
Ede	9 967	9 183	19 150	11 484	10 726	22 210

¹⁾ Het bevolkingscijfer op 31 December 1909 is vastgesteld volgens de samenvoeging, op 1 Januari 1920, van de gemeenten *Ambt-Doetinchem* en *Stad-Doetinchem*.

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Eibergen	2 918	2 715	5 633	3 693	3 479	7 172
Elburg	1 434	1 308	2 742	1 408	1 363	2 771
Elst	3 606	3 341	6 947	3 988	3 808	7 796
Epe	4 888	4 542	9 430	5 655	5 455	11 110
Ermelo	4 511	4 881	9 392	5 974	6 121	12 095
Est en Opijnen	584	539	1 123	538	475	1 013
Ewijk	1 177	1 135	2 312	1 269	1 211	2 480
Gameren	1 082	944	2 026	1 079	945	2 024
Geldermalsen	1 898	1 672	3 570	2 076	1 935	4 011
Gendringen	4 169	3 757	7 926	4 760	4 604	9 364
Gendt	1 550	1 418	2 968	1 624	1 471	3 095
Gorssel	2 938	2 771	5 709	3 530	3 241	6 771
Groenlo	1 448	1 496	2 944	1 815	1 894	3 709
Groesbeek	3 442	3 317	6 759	3 857	3 785	7 642
Haaften	1 398	1 147	2 545	1 348	1 152	2 500
Harderwijk	3 754	3 535	7 289	4 682	4 213	8 895
Hatterm	1 872	1 726	3 598	2 161	2 004	4 165
Hedel	900	877	1 777	898	810	1 708
Heerde	3 413	3 144	6 557	3 988	3 723	7 711
Heerewaarden	513	513	1 026	499	491	990
Hemmen	98	97	195	104	104	208
Hengelo	2 001	1 888	3 889	2 168	2 044	4 212
Herwen en Aerd	2 195	2 076	4 271	3 103	2 637	5 740
Herwijnen	916	838	1 754	930	888	1 818
Heteren	1 649	1 523	3 172	1 826	1 620	3 446
Heumen	880	728	1 608	1 053	953	2 006
Hoewelaken	572	491	1 063	626	565	1 191
Horssen	427	369	796	465	422	887
Huissen	2 271	2 091	4 362	2 475	2 296	4 771

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Hummelo en Keppel	1 623	1 473	3 096	1 556	1 491	3 047
Hurwenen	306	282	588	298	252	550
IJzendoorn	324	267	591	317	288	605
Kerkwijk	540	488	1 028	570	524	1 094
Kesteren	1 764	1 655	3 419	1 819	1 703	3 522
Laren	2 132	2 024	4 156	2 488	2 387	4 875
Lichtenvoorde	2 356	2 270	4 626	3 220	2 837	6 057
Lienden	2 391	2 059	4 450	2 315	2 011	4 326
Lochem	2 196	2 534	4 730	2 507	2 880	5 387
Maurik	2 174	1 958	4 132	2 085	1 937	4 022
Millingen	1 675	1 735	3 410	1 828	1 726	3 554
Nederhemert	515	442	957	564	494	1 058
Neede	2 076	1 909	3 985	2 401	2 229	4 630
Nijkerk	4 353	4 175	8 528	4 523	4 300	8 823
Nijmegen	26 225	28 578	54 803	32 025	34 874	66 899
Oldebroek	3 376	3 116	6 492	3 819	3 567	7 386
Ophemert	683	593	1 276	670	623	1 293
Overasselt	987	887	1 874	942	864	1 806
Pannerden	615	544	1 159	718	640	1 358
Poederoijen	583	537	1 120	659	582	1 241
Putten	3 427	3 044	6 471	3 461	3 148	6 609
Renkum	4 548	4 873	9 421	5 790	6 319	12 109
Rheden	8 715	9 717	18 432	9 849	10 770	20 619
Rossum	709	660	1 369	696	666	1 362
Rozendaal	192	210	402	186	212	398
Ruurlo	1 473	1 420	2 893	1 774	1 661	3 435
Scherpenzeel	759	692	1 451	885	781	1 666
Steenderen	1 792	1 664	3 456	1 928	1 856	3 784
Tiel	5 514	5 844	11 358	5 626	5 718	11 344

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Ubbergen	2 118	2 196	4 314	2 481	2 553	5 034
Valburg	2 664	3 049	5 713	2 866	3 252	6 118
Varik	618	520	1 138	580	491	1 071
Voorst	5 574	5 192	10 766	6 141	5 649	11 790
Vorden	1 692	1 627	3 319	1 921	1 864	3 785
Vuren	828	768	1 596	889	766	1 655
Waardenburg	764	700	1 464	820	739	1 559
Wadenoijen	877	792	1 669	978	921	1 899
Wageningen	4 885	4 714	9 599	5 808	5 507	11 315
Wamel	2 703	2 491	5 194	2 937	2 779	5 716
Warnsveld	1 717	1 717	3 434	1 907	1 859	3 766
Wehl	1 292	1 235	2 527	1 456	1 280	2 736
Westervoort	951	894	1 845	966	937	1 903
Wijchen	2 399	2 113	4 512	2 669	2 348	5 017
Winterswijk	6 809	6 543	13 352	7 940	7 740	15 680
Wisch	4 335	4 181	8 516	4 852	4 779	9 631
Zaltbommel	2 076	2 183	4 259	2 101	2 113	4 214
Zelhem	2 199	2 060	4 259	2 541	2 326	4 867
Zevenaar	2 548	2 387	4 935	2 872	2 720	5 592
Zoelen	1 281	1 118	2 329	1 202	1 064	2 266
Zuilichem	534	473	1 007	585	487	1 072
Zutphen	8 898	9 415	18 313	9 012	9 572	18 584
De Provincie	322 479	317 123	639 602	366 165	361 471	727 636
Zuid-Holland.						
Aar (Ter)	1 467	1 433	2 900	1 715	1 712	3 427
Abbenbroek	362	340	702	348	344	692
Alblas (Oud)	624	619	1 243	642	604	1 246

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Alblasserdam.	3 147	2 983	6 130	3 147	2 949	6 096
Alkemade	2 395	2 447	4 842	2 777	2 890	5 667
Alphen a/d Rijn ¹⁾	6 435	6 354	12 789	7 538	7 497	15 035
Ameide.	853	807	1 660	888	864	1 752
Ammerstol	655	607	1 262	562	509	1 071
Arkel	438	426	864	478	494	972
Asperen	873	773	1 646	910	801	1 711
Barendrecht	1 741	1 675	3 416	1 971	1 932	3 903
Barwoutswaarder	395	365	760	466	432	898
Beijerland (Nieuw).	946	899	1 845	945	918	1 863
Beijerland (Oud)	2 990	3 066	6 056	3 044	3 065	6 109
Beijerland (Zuid)	1 046	1 048	2 094	1 286	1 225	2 511
Benthuizen	379	361	740	489	428	917
Bergambacht.	1 642	1 585	3 227	1 795	1 666	3 461
Bergschenhoek	703	667	1 370	831	775	1 606
Berkel en Rodenrijs	1 291	1 206	2 497	1 721	1 653	3 374
Berkenwoude.	342	355	697	377	392	769
Bleiswijk	889	839	1 728	995	950	1 945
Bleskensgraaf en Hofwegen	498	507	1 005	506	505	1 011
Bodegraven	2 477	2 671	5 148	2 835	3 047	5 882
Bommel (den)	827	840	1 667	937	952	1 889
Boskoop	3 028	2 916	5 944	3 187	3 124	6 311
Brandwijk.	427	440	867	439	440	879
Brielle	1 843	1 953	3 796	1 839	1 951	3 790
Capelle o/d IJssel	2 533	2 473	5 006	3 216	3 105	6 321

¹⁾ In het bevolkingscijfer van *Alphen a/d Rijn*, op 31 December 1909, zijn mede opgenomen de bevolkingscijfers van *Aarlanderveen* en *Oudshoorn*, welke gemeenten op 1 Januari 1918, door annexatie, bij *Alphen a/d Rijn* kwamen.

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Delft.	16 753	17 438	34 191	20 008	19 531	39 539
Dirksland	1 185	1 207	2 392	1 386	1 348	2 734
Dordrecht	22 317	24 038	46 355	26 594	27 395	53 989
Dubbeldam	1 871	1 744	3 615	2 162	2 010	4 172
Everdingen	607	504	1 111	566	499	1 065
Geervliet	535	544	1 079	501	546	1 047
Giessendam	2 048	2 012	4 060	2 165	2 127	4 292
Giessen-Nieuwkerk	407	429	836	503	477	980
Goedereede	560	590	1 150	642	669	1 311
Gorinchem	5 937	6 263	12 200	6 121	6 456	12 577
Gouda	11 936	12 638	24 574	12 782	13 485	26 267
Gouderak	980	946	1 926	1 075	1 020	2 095
Goudriaan.	303	302	605	314	283	597
Goudswaard	656	659	1 315	750	741	1 491
's-Gravendeel.	2 264	2 111	4 375	2 412	2 323	4 735
's-Gravenhage	123 252	148 028	271 280	162 702	190 584	353 286
's-Gravenzande	3 991	3 803	7 794	2 887	2 856	5 743
Groot-Ammers	794	788	1 582	711	740	1 451
Haastrecht	917	900	1 817	975	999	1 974
Hagestein	541	488	1 029	494	428	922
Hardinxveld	2 943	2 748	5 691	3 220	2 955	6 175
Hazerswoude.	1 908	1 927	3 835	2 110	2 143	4 253
Heenvliet	608	632	1 240	631	615	1 246
Heerjansdam.	645	618	1 263	667	646	1 313
Hei- en Boeicop.	331	317	648	337	336	673
Heinenoord	926	864	1 790	930	903	1 833
Hekelingen	485	473	958	479	482	961
Hekendorp	351	339	690	325	340	665
Hellevoetsluis	2 795	1 722	4 517	1 437	1 451	2 888

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Helvoet (Nieuw).	1 208	1 299	2 507	1 378	1 388	2 766
Hendrik-Ido-Am- bacht.	2 105	2 057	4 162	2 414	2 277	4 691
Herkingen.	390	396	786	389	394	783
Heukelum.	851	730	1 581	838	746	1 584
Hillegersberg.	1 636	1 660	3 296	2 458	2 477	4 935
Hillegom.	4 089	3 887	7 976	4 573	4 432	9 005
Hof van Delft.	2 522	2 378	4 900	2 864	2 699	5 563
Hoogblokland.	405	366	771	392	347	739
Hoogvliet.	547	506	1 053	571	559	1 130
Hoornaar.	288	276	564	311	302	613
IJsselmonde.	2 418	2 337	4 755	2 717	2 638	5 355
Katwijk.	5 352	5 065	10 417	6 937	6 533	13 470
Kedichem.	557	519	1 076	609	542	1 151
Kethel en Spaland.	709	712	1 421	821	780	1 601
Klaaswaal.	926	911	1 837	1 064	1 008	2 072
Koudekerk.	767	762	1 529	847	819	1 666
Krimpen a/d Lek.	1 413	1 396	2 809	1 519	1 510	3 029
Krimpen a/d IJssel	1 725	1 665	3 390	2 037	1 928	3 965
Langerak.	489	462	951	545	472	1 017
Lange Ruijge Weide	345	322	667	358	350	708
Leerbroek.	391	401	792	403	398	801
Leerdam.	3 543	3 174	6 717	4 542	4 102	8 644
Leiden.	27 815	30 438	58 253	31 538	34 097	65 635
Leiderdorp.	1 195	1 162	2 357	1 048	1 030	2 078
Leimuiden.	800	836	1 636	944	925	1 869
Lekkerkerk.	1 898	1 869	3 767	2 110	1 994	4 104
Lekkerland (Nieuw)	1 747	1 725	3 472	1 873	1 780	3 653
Lexmond.	832	814	1 646	851	818	1 669

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Lier (de).	688	637	1 325	923	882	1 805
Lisse.	2 787	2 692	5 479	3 363	3 273	6 636
Loosduinen.	3 637	3 621	7 258	4 260	4 313	8 573
Maasdam.	770	733	1 503	856	784	1 640
Maasland.	1 397	1 448	2 845	1 598	1 663	3 261
Maassluis.	4 497	4 678	9 175	5 015	5 089	10 104
Meerkerk.	773	787	1 560	788	806	1 594
Melissant.	833	751	1 584	875	874	1 749
Middelharnis.	2 062	2 059	4 121	2 081	2 155	4 236
Mijnsheerenland.	743	694	1 437	826	768	1 594
Moercapele.	335	285	620	354	338	692
Molenaarsgraaf.	276	291	567	300	319	619
Monster.	2 918	2 866	5 784	3 927	3 825	7 752
Moordrecht.	1 211	1 108	2 319	1 241	1 177	2 418
Naaldwijk.	3 231	3 172	6 403	4 268	4 168	8 436
Nieuwenhoorn.	899	876	1 775	956	909	1 865
Nieuwerkerk aan den IJssel.	1 447	1 393	2 840	1 756	1 647	3 403
Nieuwkoop.	1 376	1 358	2 734	1 581	1 510	3 091
Nieuwland.	263	262	525	291	268	559
Nieuwpoort.	355	336	691	341	340	681
Nieuwveen.	612	610	1 222	786	781	1 567
Noordeloos.	554	521	1 075	571	565	1 136
Noordwijk.	3 143	3 159	6 302	3 869	4 035	7 904
Noordwijkerhout.	1 448	1 493	2 941	2 445	1 926	4 371
Nootdorp.	393	430	823	515	510	1 025
Numansdorp.	1 881	1 788	3 669	2 083	1 974	4 057
Oegstgeest.	2 057	2 445	4 502	1 992	2 254	4 246
Ooltgensplaat.	1 370	1 383	2 753	1 568	1 548	3 116

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Oostvoorne	1 199	1 057	2 256	1 381	1 329	2 710
Ottoland	305	292	597	289	295	584
Ouddorp	1 534	1 402	2 936	1 753	1 647	3 400
Oudenhorn	535	481	1 016	512	454	966
Ouderkerk aan den IJssel	1 639	1 632	3 271	1 725	1 745	3 470
Oudewater	1 327	1 502	2 829	1 406	1 615	3 021
Overschie	2 012	2 069	4 081	2 552	2 472	5 024
Papekop	199	190	389	245	210	455
Papendrecht	2 028	1 946	3 974	2 526	2 375	4 901
Pernis	1 624	1 609	3 233	2 064	1 921	3 985
Peursum	196	197	393	174	174	348
Piershil	421	416	837	455	452	907
Pijnacker	1 031	950	1 981	1 450	1 378	2 828
Poortugaal	812	797	1 609	1 170	1 344	2 514
Puttershoek	945	918	1 863	1 135	1 089	2 224
Reeuwijk	1 587	1 486	3 073	1 903	1 665	3 568
Rhoon	921	887	1 808	1 100	1 020	2 120
Ridderkerk	4 788	4 585	9 373	6 280	6 014	12 294
Rietveld	379	350	729	383	360	743
Rijnsaterwoude	303	299	602	306	332	638
Rijnsburg	1 608	1 450	3 058	2 025	1 917	3 942
Rijswijk	2 555	3 018	5 573	4 127	4 779	8 906
Rockanje	1 239	1 088	2 327	1 351	1 168	2 519
Rotterdam	202 950	215 039	417 989	251 271	259 267	510 538
Rozenburg	1 100	1 063	2 163	1 256	1 282	2 538
Sassenheim	1 492	1 453	2 945	1 879	1 855	3 734
Schelluinen	230	210	440	271	254	525
Schiebroek	349	306	655	416	360	776

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Schiedam	15 586	16 438	32 024	20 244	20 291	40 535
Schipluiden	617	619	1 236	694	678	1 372
Schoonhoven	2 485	2 413	4 898	2 355	2 432	4 787
Schoonrewoerd	476	440	916	497	433	930
Sliedrecht	5 544	5 501	11 045	6 593	6 462	13 055
Sommelsdijk	1 568	1 573	3 141	1 760	1 804	3 564
Spijkenisse	1 130	1 060	2 190	1 205	1 079	2 284
Stad aan 't Haringvliet	562	523	1 085	537	529	1 066
Stellendam	845	804	1 649	951	862	1 813
Stolwijk	1 169	1 139	2 308	1 224	1 196	2 420
Stompwijk	1 796	1 749	3 545	2 179	2 027	4 206
Streefkerk	909	927	1 836	908	872	1 780
Strijen	2 105	2 054	4 159	2 252	2 224	4 476
Tienhoven	196	179	375	222	190	412
Tonge (Nieuwe).	826	790	1 616	934	886	1 820
Tonge (Oude).	1 382	1 378	2 760	1 576	1 582	3 158
Valkenburg	365	328	693	374	337	711
Veur	719	728	1 447	1 167	1 181	2 348
Vianen	1 696	1 600	3 296	1 759	1 606	3 365
Vierpolders	412	365	777	436	387	823
Vlaardingen	10 813	11 072	21 885	12 678	12 747	25 425
Vlaardinger-Ambacht	788	757	1 545	817	759	1 576
Vlist	229	217	446	236	229	465
Voorburg	2 299	2 582	4 881	3 449	3 953	7 402
Voorhout	1 198	927	2 125	1 495	1 076	2 571
Voorschoten	1 625	1 682	3 307	2 104	2 192	4 296
Vrijenban	1 424	1 397	2 821	1 922	1 855	3 777
Waarder	403	426	829	422	459	881

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Waddinxveen	2548	2571	5119	3224	3229	6453
Warmond	1010	913	1923	1238	1132	2370
Wassenaar	2095	1983	4078	3355	3390	6745
Wateringen	1215	1186	2401	1634	1580	3214
Westmaas	438	426	864	444	417	861
Wijngaarden	205	195	400	206	192	398
Woerden	2718	3036	5754	3100	3500	6600
Woubrugge	1096	1053	2149	1159	1146	2305
Zegwaard	981	926	1907	1149	1109	2258
Zevenhoven	579	503	1082	607	573	1180
Zevenhuizen	1238	1059	2297	1406	1259	2665
Zoetermeer	673	730	1403	806	809	1615
Zoeterwoude	1866	2202	4068	1514	1740	3254
Zuidland	962	895	1857	994	966	1960
Zwammerdam	1028	1080	2108	1061	1188	2249
Zwartewaal	335	346	681	329	315	644
Zwijndrecht	3601	3473	7074	5243	4852	10095
De Provincie.	676 079	714 665	1 390 744	818 014	852 156	1 670 170
Noord-Holland.						
Aalsmeer	2589	2493	5082	3200	3065	6265
Abbekerk	334	371	705	356	374	730
Akersloot	786	788	1574	888	815	1703
Alkmaar	10 206	10 878	21 084	11 703	12 394	24 097
Amsterdam	269 723	296 408	566 131	309 351	332 811	642 162
Andijk	1467	1409	2876	1753	1664	3417
Ankeveen	290	266	556	313	285	598
Anna-Paulowna	1735	1590	3325	2192	1958	4150

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Assendelft	1 811	1 725	3 536	2 099	2 016	4 115
Avenhorn	573	557	1 130	630	581	1 211
Barsingerhorn	927	946	1 873	957	916	1 873
Beemster	2 352	2 337	4 689	2 658	2 581	5 239
Beets	238	225	463	221	235	456
Bennebroek	600	666	1 266	603	663	1 266
Bergen	1 023	1 213	2 236	1 892	2 182	4 074
Berkhout	1 178	1 166	2 344	1 341	1 278	2 619
Beverwijk	3 360	3 254	6 614	3 927	3 757	7 684
Blaricum	574	668	1 242	897	1 030	1 927
Bloemendaal	3 361	4 419	7 780	4 146	5 981	10 127
Blokker	887	930	1 817	1 042	1 102	2 144
Bovenkarspel	1 164	1 145	2 309	1 333	1 329	2 662
Broek in Waterland	785	782	1 567	819	760	1 579
Broek op Langen- dijk	1 067	1 022	2 089	1 076	1 162	2 238
Buiksloot	767	770	1 537	911	893	1 804
Bussum	5 802	7 006	12 808	8 610	10 176	18 786
Callantsoog	435	403	838	485	471	956
Castricum	1 381	1 432	2 813	2 111	2 387	4 498
Diemen	972	933	1 905	1 050	1 018	2 068
Edam	3 303	3 320	6 623	3 716	3 693	7 409
Egmond aan Zee	1 506	1 332	2 838	1 604	1 505	3 109
Egmond-binnen	882	871	1 753	1 079	1 028	2 107
Enkhuizen	3 806	3 942	7 748	4 205	4 323	8 528
Graft	683	603	1 286	613	576	1 189
's Graveland	764	828	1 592	816	884	1 700
Grootebroek	1 574	1 545	3 119	1 810	1 901	3 711
Haarlem	32 733	36 677	69 410	36 768	40 090	76 858

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Haarlemmerliede en Spaarnwoude . .	1 852	1 781	3 633	2 330	2 151	4 481
Haarlemmermeer . .	10 109	9 331	19 440	11 951	11 351	23 302
Harenkarspel . . .	1 333	1 235	25 68	1 529	1 447	2 976
Heemskerk	1 468	1 388	2 856	1 894	1 807	3 701
Heemstede	3 211	3 863	7 074	4 714	5 686	10 400
Heerhugowaard . .	1 725	1 595	3 320	2 209	2 051	4 260
Heiloo	1 135	1 164	2 299	1 567	1 602	3 169
Helder	14 194	12 965	27 159	14 793	14 025	28 818
Hensbroek	453	436	889	475	462	937
Hilversum	14 580	16 878	31 458	18 415	20 437	38 852
Hoogkarspel . . .	702	736	1 438	946	933	1 879
Hoogwoud	1 061	1 003	2 064	1 056	999	2 055
Hoorn	5 441	5 575	11 016	5 643	5 806	11 449
Huizen	2 675	2 616	5 291	3 164	3 251	6 415
IJpendam	1 039	1 065	2 104	1 139	1 088	2 227
Jisp	340	356	696	362	347	709
Katwoude	130	111	241	126	102	228
Koedijk	783	722	1 505	989	900	1 889
Koog aan de Zaan.	1 682	1 722	3 404	1 820	1 774	3 594
Kortenhoef . . .	557	538	1 095	664	631	1 295
Krommenie . . .	1 863	1 885	3 748	2 261	2 224	4 485
Kwadijk	244	234	478	219	248	467
Landsmeer	1 149	1 131	2 280	1 344	1 274	2 618
Laren	1 609	1 740	3 349	2 517	2 641	5 158
Limmen	725	717	1 442	981	956	1 937
Maarten (St.) . .	543	518	1 061	668	644	1 312
Marken	703	635	1 338	699	664	1 363
Medemblik	1 566	1 403	2 969	1 534	1 275	2 809

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Middelie	353	358	711	331	335	666
Midwoud	504	526	1 030	532	542	1 074
Monnickendam . .	1 223	1 224	2 447	1 231	1 261	2 492
Muiden	1 153	1 226	2 349	1 366	1 395	2 761
Naarden	1 943	1 928	3 874	2 447	2 637	5 084
Nederhorst den Berg	779	831	1 610	921	895	1 816
Nibbixwoud	551	540	1 091	636	665	1 301
Nieuwendam	1 115	1 079	2 194	1 312	1 274	2 586
Nieuwe-Niedorp . .	823	752	1 575	856	861	1 717
Nieuwer-Amstel . .	3 067	3 139	6 206	4 135	4 046	8 181
Noord-Scharwoude .	807	772	1 579	878	854	1 732
Obdam	518	507	1 025	753	690	1 443
Oosthuizen	537	576	1 113	500	547	1 047
Oostzaan	1 806	1 742	3 548	2 034	1 946	3 980
Opmeer	219	226	445	283	247	530
Opperdoes	447	429	876	473	459	932
Oterleek	335	366	701	372	385	757
Oudendijk	239	243	482	269	255	524
Oude-Niedorp . . .	594	551	1 145	640	607	1 247
Ouder-Amstel . . .	1 612	1 583	3 195	1 937	1 823	3 760
Oudkarspel	902	902	1 804	953	919	1 872
Oudorp	403	414	817	453	419	872
Pancras (St.) . . .	492	445	937	600	561	1 161
Petten	158	158	316	187	184	371
Purmerend	2 785	3 013	5 798	3 000	3 138	6 138
Ransdorp	987	940	1 927	1 043	972	2 015
Rijp (de)	751	716	1 467	752	714	1 466
Schagen	1 457	1 581	3 038	1 752	1 832	3 584
Schellinkhout . . .	238	259	497	266	268	534

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Schermerhorn	519	490	1009	549	518	1067
Schoorl.	716	663	1379	867	834	1701
Schoten.	4613	4548	9161	6496	6451	12947
Sloten	4730	4564	9294	7697	7984	15681
Spaarndam	463	460	923	535	472	1007
Spanbroek	726	737	1463	807	771	1578
Sijbekarspel	581	579	1160	695	677	1372
Terschelling	1956	2040	3996	1895	1943	3838
Texel	3166	3089	6255	3819	3495	7314
Twisk	388	380	768	380	385	765
Uitgeest	1451	1400	2851	1766	1629	3395
Uithoorn	1350	1272	2622	1699	1625	3324
Urk	1420	1254	2674	1560	1434	2994
Ursem	597	590	1187	676	601	1277
Velsen	9213	9019	18232	18930	18849	27779
Venhuizen.	1053	987	2040	1321	1235	2556
Vlieland	322	350	672	292	287	579
Warder	268	270	538	278	271	549
Warmenhuizen	882	873	1755	1022	993	2015
Watergraafsmeer	3714	4100	7814	5073	5632	10705
Weesp	3277	3800	7077	3541	3805	7346
Weesperkarspel	1344	1211	2555	1481	1315	2796
Wervershoof	1230	1196	2426	1416	1465	2881
Westwoud.	520	552	1072	530	573	1103
Westzaan	1139	1137	2276	1345	1304	2649
Wieringen.	1626	1435	3061	1629	1490	3119
Wieringerwaard.	551	576	1127	567	582	1149
Winkel	778	764	1542	828	808	1636
Wognum	884	877	1761	950	954	1904

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Wormer	1161	1080	2241	1762	1673	3435
Wormerveer	3479	3386	6865	4185	3979	8164
Wijdenes	375	355	730	480	440	920
Wijdewormer	379	335	714	430	352	782
Wijk aan Zee en Duin	1478	1437	2915	1973	1970	3943
Zaandam	12106	12473	24579	14570	14276	28846
Zaandijk	1270	1292	2562	1429	1429	2858
Zandvoort.	1861	1933	3794	3099	3411	6510
Zuid- en Noord- Schermer	520	459	979	548	506	1054
Zuid-Scharwoude	811	847	1658	856	862	1718
Zwaag	553	531	1084	643	604	1247
Zijpe.	2104	2178	4282	2397	2336	4733
De Provincie	536885	570808	1107693	630112	660611	1290723
Zeeland.						
Aagtekerke	362	333	695	388	361	749
Aardenburg	988	1048	2036	1043	1092	2135
Annaland (St.)	1215	1267	2482	1258	1309	2567
Arnhemuiden	1053	1076	2129	1059	1079	2138
Axel	2476	2470	4946	2790	2728	5518
Baarland	381	365	746	367	356	723
Biervliet	1139	1148	2287	1288	1193	2481
Biggekerke	403	379	782	446	401	847
Borssele	575	591	1166	664	662	1326
Boschkapelle.	598	617	1215	637	641	1278
Breskens	1112	1086	2198	1206	1245	2451

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Brouwershaven . . .	646	682	1 328	623	695	1 318
Bruinisse	4 394	1 465	2 859	1 292	1 393	2 685
Burgh	312	293	605	295	276	571
Cadzand	550	529	1 079	515	490	1 005
Clinge	1 851	1 834	3 685	1 928	1 848	3 776
Colijnsplaat	1 012	935	1 947	1 057	1 043	2 100
Domburg	582	606	1 188	675	693	1 368
Dreisor	628	635	1 263	628	654	1 282
Driewegen	316	343	659	304	319	623
Duivendijke	285	265	550	318	299	617
Eede	541	511	1 052	551	537	1 088
Elkerzee	292	262	554	290	281	571
Ellemeet	276	246	522	296	286	582
Ellewoutsdijk	356	352	708	335	327	662
Goes	3 584	4 036	7 620	3 792	4 056	7 848
Graauw en Langendam	1 078	1 076	2 154	1 043	1 058	2 101
's-Gravenpolder . . .	487	465	952	526	517	1 043
Grijpskerke	420	413	833	439	447	886
Groede	1 122	1 162	2 284	1 264	1 244	2 508
Haamstede	548	502	1 050	611	611	1 222
's-Heer-Abtskerke . . .	165	168	333	195	201	396
's-Heer-Arendskerke . .	1 651	1 631	3 282	1 841	1 825	3 666
's-Heerenhoek	561	551	1 112	594	576	1 170
Heinkenszand	887	886	1 773	915	916	1 831
Hengstdijk	306	329	635	320	318	638
Hoedekenskerke	647	622	1 269	649	645	1 294
Hoek	1 326	1 333	2 659	1 363	1 362	2 725
Hontenisse	2 513	2 594	5 107	2 614	2 700	5 314

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Hoofdplaat	688	683	1 371	732	680	1 412
Hulst	1 549	1 737	3 286	1 820	2 028	3 848
IJzendijke	1 348	1 305	2 653	1 457	1 455	2 912
Jansteen St.	1 519	1 492	3 011	1 790	1 706	3 496
Kapelle	1 084	1 035	2 119	1 228	1 178	2 406
Kats	300	285	585	314	299	613
Kattendijke	597	558	1 155	654	622	1 276
Kerkwerve	437	401	838	449	422	871
Kloetinge	719	732	1 451	849	917	1 766
Koewacht	1 345	1 239	2 584	1 435	1 321	2 756
Kortgene	630	586	1 216	652	628	1 280
Koudekerke	1 392	1 455	2 847	1 591	1 627	3 218
Krabbendijke	1 034	1 060	2 094	1 200	1 211	2 411
Kruiningen	1 930	1 826	3 756	2 154	1 997	4 151
Kruis (St.)	352	315	667	356	314	670
Laurens (St.)	319	326	645	385	418	803
Maartensdijk (St.) . . .	1 403	1 385	2 788	1 390	1 414	2 804
Meliskerke	325	328	653	343	351	694
Middelburg	9 149	10 415	19 564	8 749	9 856	18 605
Neuzen (Ter)	4 582	4 747	9 329	4 853	4 917	9 770
Nieuw- en St. Joosland	527	532	1 059	540	490	1 030
Nieuwerkerk	858	798	1 656	921	911	1 832
Nieuwvliet	248	248	496	221	252	473
Nisse	328	316	644	337	344	681
Noordgouwe	386	411	797	406	447	853
Noordwelle	242	219	461	218	207	425
Oostburg	1 076	1 241	2 317	1 203	1 339	2 542
Oost- en West-Souburg	1 573	1 548	3 121	2 099	2 035	4 134

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Oosterland	943	897	1 840	1 057	997	2 054
Oostkapelle	564	566	1 130	656	644	1 300
Ossenisse	442	444	886	477	443	920
Oudelande	359	346	705	372	361	733
Oud-Vossemeer	1 091	1 062	2 153	1 154	1 118	2 272
Ouwerkerk	364	401	765	350	410	760
Overslag	222	199	421	182	204	386
Ovezand	483	493	976	588	620	1 208
Philippine	596	538	1 134	626	587	1 213
Philipsland (St.)	1 057	1 003	2 060	1 089	1 053	2 142
Poortvliet	838	839	1 677	902	904	1 806
Renesse	318	317	635	328	334	662
Retranchement	353	368	721	361	380	741
Rilland-Bath	1 097	1 109	2 206	1 079	1 087	2 166
Ritthem	346	318	664	344	311	655
Sas van Gent	1 045	1 041	2 086	1 276	1 280	2 556
Scherpenisse	705	664	1 369	720	688	1 408
Schoondijke	944	974	1 918	963	966	1 929
Schore	413	424	837	499	479	978
Serooskerke (Schouwen)	161	142	303	140	137	277
Serooskerke (Walcheren)	717	706	1 423	837	801	1 638
Sluis	1 523	1 147	2 670	1 680	1 255	2 935
Stavenisse	891	886	1 777	963	980	1 943
Stoppeldijk	806	821	1 627	788	776	1 564
Tholen	1 587	1 593	3 180	1 510	1 608	3 118
Veeré	458	486	944	490	485	975
Vlissingen	10 469	10 894	21 363	11 750	11 275	23 025
Vrouwepolder	531	470	1 001	533	494	1 027

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Waarde	447	421	868	480	470	950
Waterlandkerkje	271	270	541	307	293	600
Wemeldinge	1 100	1 040	2 140	1 129	1 150	2 279
Westdorpe	905	865	1 770	941	900	1 841
Westkapelle	1 054	964	2 018	1 097	1 011	2 108
Wissekerke	1 662	1 648	3 310	1 852	1 743	3 595
Wolphaartsdijk	1 149	1 165	2 314	1 232	1 273	2 505
Yerseke	2 023	1 976	3 999	2 076	2 069	4 145
Zaamslag	1 709	1 725	3 434	1 725	1 753	3 478
Zierikzee	3 226	3 582	6 808	3 291	3 542	6 833
Zonnemaire	539	521	1 060	481	501	982
Zoutelande	388	347	735	385	344	729
Zuiddorpe	557	523	1 080	553	527	1 080
Zuidzande	526	534	1 060	549	537	1 086
De Provincie	115 457	117 058	232 515	122 577	122 860	245 437
Utrecht.						
Abcoude-Baambrugge	736	767	1 503	660	742	1 402
Abcoude-Proostdij	795	800	1 595	838	888	1 726
Achtthhoven	293	264	557	294	277	571
Amerongen	1 286	1 225	2 511	1 264	1 272	2 536
Amersfoort	11 495	12 125	23 620	15 331	15 712	31 043
Baarn	4 065	4 887	8 952	4 822	5 795	10 617
Benschop	936	886	1 822	953	900	1 853
Bilt (de)	1 992	2 103	4 095	2 956	3 249	6 205
Breukelen-Nijenrode	1 128	1 153	2 281	1 275	1 282	2 557
Breukelen-St. Pieters	395	418	813	431	468	899

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Bunnik	701	691	1 392	726	684	1 410
Bunschoten	1 659	1 609	3 268	2 042	1 968	4 010
Cothen	428	401	829	475	463	938
Doorn	1 378	1 471	2 849	1 539	1 714	3 253
Dribergen.	1 994	2 110	4 104	2 177	2 361	4 538
Eemnes.	684	645	1 329	777	760	1 537
Haarzuilens	290	245	535	257	229	486
Harmelen	940	946	1 886	1 056	994	2 050
Hoenkoop	269	247	516	271	253	524
Hoogland	1 276	1 247	2 523	1 471	1 413	2 884
Houten	1 045	1 030	2 075	1 125	1 119	2 244
IJsselstein.	2 077	1 947	4 024	2 287	2 212	4 499
Jaarsveld	848	735	1 583	872	805	1 677
Jutphaas	1 618	1 504	3 122	2 056	1 868	3 924
Kamerik	936	974	1 910	1 031	1 012	2 043
Kockengen	474	488	962	460	448	908
Laag-Nieuwkoop	197	199	396	212	208	420
Langbroek.	666	627	1 293	657	638	1 295
Leersum	854	753	1 607	702	1 022	1 724
Leusden	1 404	1 371	2 775	992	994	1 986
Linschoten	789	727	1 516	913	880	1 793
Loenen	617	700	1 317	642	709	1 351
Loenersloot	245	247	492	273	283	556
Loosdrecht	1 429	1 366	2 795	1 521	1 398	2 919
Lopik	821	761	1 582	831	772	1 603
Maarn	511	471	982	758	625	1 383
Maarssen	1 185	1 203	2 388	1 370	1 452	2 822
Maarsseveen	700	687	1 387	725	740	1 465
Maartensdijk	1 288	1 215	2 503	1 502	1 392	2 894

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Mijdrecht	1 893	1 851	3 744	2 169	2 121	4 290
Montfoort	859	849	1 708	934	944	1 878
Nigtevecht.	262	299	561	300	323	623
Odijk.	243	203	446	248	228	476
Oudenrijn	353	365	718	396	403	799
Polsbroek	486	439	925	471	421	892
Renswoude	748	662	1 410	752	642	1 394
Rhenen.	3 107	2 890	5 997	3 345	3 169	6 514
Rijnsburg.	316	384	700	438	575	1 013
Ruwiel	272	247	519	291	280	571
Schalkwijk	638	650	1 288	655	638	1 293
Snelrewaard	274	261	535	296	263	559
Soest	2 653	2 560	5 213	4 089	3 966	8 055
Stoutenburg	453	414	867	530	480	1 010
Tienhoven.	291	261	552	272	236	508
Tull en 't Waal.	261	229	490	270	249	519
Utrecht.	56 904	62 102	119 006	67 707	72 482	140 189
Veenendaal	3 017	2 998	6 015	3 267	3 330	6 597
Veldhuizen	261	250	511	315	273	588
Vinkeveen en Wa- verveen	2 004	1 895	3 899	2 184	2 024	4 208
Vleuten.	899	856	1 755	1 141	1 023	2 164
Vreeland	391	436	827	436	459	895
Vreeswijk	1 243	1 187	2 430	1 658	1 484	3 142
Werkhoven	493	447	940	458	442	900
Westbroek.	533	537	1 070	554	543	1 097
Wijk bij Duurstede	1 598	1 532	3 130	1 615	1 498	3 113
Willeskop	385	370	755	440	390	830
Willige-Langerak	510	484	994	503	448	951

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Wilnis	1 113	1 036	2 149	1 326	1 239	2 565
Woudenberg	1 450	1 337	2 787	1 558	1 416	2 974
Zegveld	469	482	951	517	529	1 046
Zeist	5 905	6 901	12 806	8 209	9 444	17 653
Zuilen	578	549	1 127	2 008	1 934	3 942
De Provincie.	141 306	147 208	288 514	167 896	173 897	341 793
Friesland.						
Achtkarspelen	6 641	6 198	12 839	7 187	6 842	14 029
Aengwirden	2 179	2 038	4 217	2 210	2 142	4 352
Ameland	1 059	1 047	2 106	1 028	1 012	2 040
Baarderadeel	2 817	2 837	5 654	2 778	2 802	5 580
Barradeel	3 785	3 706	7 491	3 936	3 862	7 798
't Bildt	4 276	4 140	8 416	4 256	4 192	8 448
Bolsward	3 371	3 643	7 014	3 388	3 636	7 024
Dantumadeel	6 297	5 937	12 234	6 829	6 498	13 327
Dokkum	1 846	2 086	3 932	1 702	1 871	3 573
Doniawarstal	2 590	2 529	5 119	2 780	2 626	5 406
Ferwerderadeel	4 040	4 141	8 181	4 142	4 378	8 520
Franeker	3 798	3 844	7 642	3 844	3 986	7 830
Franekeradeel	2 670	2 587	5 257	2 649	2 608	5 257
Gaasterland	2 792	2 687	5 479	2 819	2 843	5 662
Harlingen	4 897	5 312	10 209	4 926	5 204	10 130
Haskerland	4 003	3 953	7 956	4 038	3 987	8 025
Hemelumer- Oldephaert c. a.	2 539	2 546	5 085	2 558	2 623	5 181
Hennaarderadeel	2 539	2 505	5 044	2 489	2 524	5 013
Hindeloopen	561	482	1 043	533	517	1 050

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Baarderadeel	2 786	2 842	5 628	2 828	2 830	5 658
Wjlst	736	786	1 522	768	699	1 467
Kollumerland c. a.	3 983	3 825	7 808	4 296	4 314	8 610
Leeuwarden	17 411	19 111	36 522	20 528	22 450	42 978
Leeuwarderadeel	5 678	5 871	11 549	5 892	6 152	12 044
Demsterland	3 351	3 244	6 595	3 658	3 518	7 176
Menaldumadeel	5 144	5 061	10 205	5 294	5 253	10 547
Oostdongeradeel	4 172	4 139	8 311	4 351	4 295	8 646
Ooststellingwerf	5 481	4 933	10 414	6 803	6 263	13 066
Opsterland	8 430	7 769	16 199	9 439	8 827	18 266
Rauwerderhem	1 355	1 414	2 769	1 425	1 435	2 860
Schiermonnikoog	298	335	633	327	356	683
Schoterland	7 910	7 388	15 298	8 376	8 041	16 417
Sloten	399	402	801	366	396	762
Smallingerland	6 525	5 984	12 509	7 268	6 972	14 240
Sneek	6 252	6 755	13 007	6 748	7 045	13 793
Stavoren	480	477	957	491	475	966
Tietjerksteradeel	7 704	7 290	14 994	7 831	7 542	15 373
Utingeradeel	2 678	2 663	5 341	2 734	2 708	5 442
Westdongeradeel	3 904	3 942	7 846	3 937	3 957	7 894
Weststellingwerf	8 549	7 970	16 519	9 663	8 890	18 553
Wijmbritseradeel	6 150	6 082	12 232	6 054	5 968	12 022
Wonseradeel	6 474	6 373	12 847	6 638	6 481	13 119
Workum	2 038	2 090	4 128	1 984	2 080	4 064
De Provincie.	180 588	178 964	359 552	191 791	191 100	382 891

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Overijssel.						
Almelo ¹⁾	10 121	10 731	20 852	11 885	12 609	24 494
Avereest	4 131	3 776	7 907	4 541	4 299	8 840
Bathmen	833	790	1 623	883	847	1 730
Blankenham	270	291	561	277	264	541
Blokzijl	731	705	1 436	696	661	1 357
Borne	2 888	2 796	5 684	3 591	3 402	6 993
Dalfsen	2 996	2 760	5 756	3 341	3 104	6 445
Delden (Ambt)	1 553	1 380	2 933	1 744	1 583	3 327
Delden (Stad)	1 061	1 048	2 109	1 138	1 169	2 307
Denekamp	2 237	2 060	4 297	2 773	2 642	5 415
Deventer	13 598	14 189	27 787	15 756	16 257	32 013
Diepenheim	803	785	1 588	830	787	1 617
Diepenveen	2 488	2 151	4 639	2 720	2 576	5 296
Enschede	16 901	17 300	34 201	20 259	20 995	41 254
Genemuiden	1 516	1 476	2 992	1 674	1 530	3 204
Giethoorn	1 144	969	2 113	1 195	1 002	2 197
Goor	1 628	1 573	3 201	1 648	1 754	3 402
Grafhorst	330	306	636	378	335	713
Gramsbergen	1 892	1 747	3 639	2 045	1 896	3 941
Haaksbergen	2 806	2 688	5 494	3 455	3 211	6 666
Ham (den)	2 425	2 289	4 714	2 783	2 622	5 405
Hardenberg (Ambt)	5 121	4 657	9 778	6 035	5 434	11 469
Hardenberg (Stad)	938	971	1 909	1 094	1 093	2 187
Hasselt	1 230	1 157	2 387	1 175	1 105	2 280

¹⁾ Het bevolkingcijfer op 31 December 1909 is vastgesteld volgens de samenvoeging, op 1 Januari 1913, van de gemeenten *Ambt-Almelo* en *Stad-Almelo*.

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Heino	1 152	1 030	2 182	1 289	1 161	2 450
Hellendoorn	4 629	4 371	9 000	5 510	5 282	10 792
Hengelo	10 127	9 946	20 073	13 215	12 787	26 002
Holtén	1 634	1 515	3 149	1 802	1 721	3 523
Kampen	9 964	9 781	19 745	10 536	10 096	20 632
Kamperveen	316	298	614	283	248	531
Kuinre	376	371	747	354	338	692
Lonneker	9 052	8 525	17 577	10 964	10 512	21 476
Losser	5 189	4 910	10 099	6 381	6 202	12 583
Markelo	2 234	2 021	4 255	2 381	2 216	4 597
Nieuwleusen	1 508	1 378	2 886	1 675	1 559	3 234
Oldemarkt	1 336	1 309	2 645	1 377	1 320	2 697
Oldenzaal	3 167	3 491	6 658	3 891	4 073	7 964
Olst	2 485	2 345	4 830	2 674	2 501	5 175
Ommen (Ambt)	2 359	2 070	4 429	2 553	2 265	4 818
Ommen (Stad)	929	861	1 790	954	923	1 877
Ootmarsum	610	678	1 288	652	762	1 414
Raalte	3 393	3 125	6 518	4 118	3 698	7 816
Rijssen	3 038	2 941	5 979	3 617	3 511	7 128
Staphorst	3 050	2 926	5 976	3 158	3 025	6 183
Steenwijk	3 065	3 062	6 127	3 340	3 447	6 787
Steenwijkerwold	3 018	2 943	5 961	3 153	3 074	6 227
Tubbergen	3 440	3 175	6 615	4 149	3 870	8 019
Vollenhove (Ambt)	1 299	1 159	2 458	1 286	1 159	2 445
Vollenhove (Stad)	891	800	1 691	881	826	1 707
Vriezenveen	2 719	2 471	5 190	3 438	3 170	6 608
Wanneperveen	753	656	1 409	799	715	1 514
Weerselo	2 431	2 305	4 736	2 837	2 614	5 451
Wierden	3 816	3 441	7 257	4 527	4 104	8 631

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Wijhe	2266	2129	4395	2409	2271	4680
Wilsum	325	307	632	360	335	695
IJsselmuiden.	1264	1170	2434	1355	1271	2626
Zalk en Veecaten	515	465	980	458	458	916
Zwartsluis.	1864	1758	3622	1772	1716	3488
Zwolle	16654	17401	34055	17379	18240	35619
Zwollerkerspel	3455	3187	6642	3801	3429	7230
De Provincie.	193964	188916	382880	221244	216076	437320
Groningen.						
Adorp	599	648	1247	634	644	1278
Aduard	917	955	1872	997	950	1947
Appingedam	2627	2648	5275	2979	2960	5939
Baflo.	1348	1332	2680	1366	1353	2719
Bedum	2488	2556	5044	2630	2601	5231
Beerta	2061	2037	4098	2093	2034	4127
Bellingwolde	2733	2567	5300	3373	3186	6559
Bierum	1946	1909	3855	2048	2063	4111
Delfzijl	4323	4245	8568	4893	4764	9657
Eenrum	1303	1406	2709	1281	1324	2605
Ezinge	872	875	1747	957	904	1861
Finsterwolde	1476	1447	2923	1586	1501	3087
Grijpskerk.	1612	1688	3300	1613	1746	3359
Groningen.	35266	39347	74613	43135	46760	89895
Grootegast.	2994	2788	5782	3442	3206	6648
Haren	2916	3000	5916	2440	2423	4863
Hoogezand	5426	5240	10666	5648	5520	11168
Hoogkerk	1595	1500	3095	1636	1467	3103

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Kantens	993	1028	2021	1030	1040	2070
Kloosterburen	1021	993	2014	1018	1030	2048
Leek.	3108	2919	6027	3495	3777	7272
Leens	1910	2028	3938	1925	1995	3920
Loppersum	1593	1557	3150	1643	1672	3315
Marum	2530	2422	4952	3058	2898	5956
Meeden	859	889	1748	939	907	1846
Middelstum	1104	1143	2247	1242	1280	2522
Midwolda	2268	2316	4584	2338	2308	4646
Muntendam	1891	1805	3696	1951	1805	3756
Nieuwe-Pekela	2574	2674	5248	2697	2733	5430
Nieuwe-Schans	946	927	1873	1064	997	2061
Nieuwolda.	1108	1091	2199	1010	1041	2051
Noordbroek	1102	1100	2202	1062	1110	2172
Noorddijk	811	794	1605	904	838	1742
Oldehove	1169	1099	2268	1245	1218	2463
Oldekerk	695	672	1367	782	787	1569
Onstwedde	6912	6775	13687	8757	8488	17245
Oude-Pekela	3352	3457	6809	3655	3679	7334
Sappemeer.	3173	3232	6405	3127	3193	6320
Scheemda	3136	3079	6215	3374	3186	6560
Slochteren.	6569	6234	12803	6679	6494	13173
Stedum.	1135	1111	2246	1142	1154	2296
Ten Boer	2468	2389	4857	2580	2515	5095
Termunten	1855	1821	3676	1863	1850	3713
Uithuizen	1961	2026	3987	2088	2014	4102
Uithuizermeeden	2102	2162	4264	2231	2254	4485
Ulrum	1870	1861	3731	1870	1858	3728
Usquert	900	921	1821	861	878	1739

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Veendam	5 864	6 331	12 195	6 282	6 616	12 898
Vlagtwedde	4 256	4 001	8 257	6 205	5 839	12 044
Warffum	1 084	1 113	2 197	1 065	1 090	2 155
Wedde	1 623	1 556	3 179	1 738	1 718	3 456
Wildervank	4 697	4 727	9 424	4 901	5 106	10 007
Winschoten	5 525	5 677	11 202	6 231	6 486	12 717
Winsum	1 149	1 171	2 320	1 216	1 218	2 434
's Zandt	1 633	1 627	3 260	1 643	1 629	3 272
Zuidbroek	1 417	1 419	2 836	1 369	1 315	2 684
Zuidhorn	1 410	1 435	2 845	1 540	1 596	3 136
De Provincie.	162 275	165 770	328 045	180 571	183 018	363 589
Drenthe.						
Anloo	2 316	2 129	4 445	2 624	2 388	5 012
Assen	6 451	6 475	12 926	8 190	8 490	16 680
Beilen	2 847	2 602	5 449	3 408	3 125	6 533
Borger	4 457	4 248	8 705	5 045	4 780	9 825
Coevorden	2 578	2 489	5 067	3 410	3 261	6 671
Dalen	1 649	1 543	3 192	1 951	1 833	3 784
Diever	1 167	1 087	2 254	1 310	1 224	2 534
Dwingeloo	1 301	1 146	2 447	1 473	1 303	2 776
Eelde	1 289	1 252	2 541	1 491	1 435	2 926
Emmen	14 092	13 573	27 665	20 645	20 104	40 749
Gasselte	1 371	1 256	2 627	1 689	1 571	3 260
Gieten	1 432	1 315	2 747	1 721	1 606	3 327
Havelte	1 905	1 589	3 494	1 934	1 698	3 632
Hoogeveen	6 475	6 177	12 652	6 732	6 588	13 320
Meppel	5 360	5 640	11 000	5 609	6 070	11 679

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Nijeveen	697	631	1 328	700	638	1 338
Norg	3 809	1 267	5 076	3 094	1 529	4 623
Odoorn	5 328	4 884	10 212	6 363	5 932	12 295
Oosterhesselen	998	936	1 934	1 234	1 100	2 334
Peize	1 003	936	1 939	1 120	1 046	2 166
Roden	1 921	1 781	3 702	2 284	2 093	4 377
Rolde	1 033	1 037	2 070	1 355	1 270	2 625
Ruinen	1 970	1 734	3 704	2 136	1 945	4 081
Ruinerwold	1 290	1 283	2 573	1 372	1 333	2 705
Schoonebeek	1 161	1 121	2 282	1 628	1 493	3 121
Sleen	2 154	1 940	4 094	2 624	2 380	5 004
Smilde	2 718	2 483	5 201	3 243	2 955	6 198
Vledder	1 505	1 283	2 788	1 492	1 321	2 813
Vries	2 072	1 965	4 037	2 484	2 317	4 801
Westerbork	1 565	1 429	2 994	1 936	1 843	3 779
Wijk (de)	1 470	1 431	2 901	1 598	1 609	3 207
Zuidlaren	1 697	1 849	3 546	1 853	1 964	3 817
Zuidwolde	2 244	2 059	4 303	2 624	2 397	5 021
Zweeloo	736	687	1 423	883	822	1 705
De Provincie.	90 061	83 257	173 318	107 255	101 463	208 718
Limburg.						
Amby	705	737	1 442	785	909	1 694
Amstenrade	245	226	471	409	389	798
Arcen en Velden	1 201	1 108	2 309	1 562	1 207	2 769
Baexem	387	338	725	453	446	899
Beegden	400	314	714	444	358	802
Beek	1 638	1 505	3 143	1 868	1 781	3 649

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Beesel	1 388	1 377	2 765	1 710	1 757	3 467
Belfeld	597	541	1 138	782	704	1 486
Bemelen	127	108	235	118	112	230
Berg en Terblijt	692	677	1 369	935	830	1 765
Bergen	2 928	2 681	5 609	3 228	2 941	6 169
Bingelrade	184	193	377	273	240	513
Bocholtz	1 100	1 020	2 120	1 295	1 236	2 531
Borgharen	430	367	797	521	448	969
Born	961	892	1 853	1 120	1 027	2 147
Broekhuizen	412	412	824	462	450	912
Broeksittard	378	307	685	423	391	814
Brunssum	670	776	1 446	5 490	4 257	9 747
Buggenum	324	347	671	368	379	747
Bunde	537	622	1 159	603	605	1 208
Cadier en Keer	455	373	828	541	433	974
Écht	3 345	3 317	6 662	4 064	3 946	8 010
Eijgelshoven	638	575	1 213	1 361	1 148	2 509
Eijsden	1 232	1 478	2 710	1 612	1 695	3 307
Elsloo	867	735	1 602	1 042	976	2 018
Geertruid (St.)	428	398	826	398	408	806
Geleen	1 348	1 553	2 901	2 231	2 239	4 470
Gennep	1 256	1 236	2 492	1 564	1 571	3 135
Geulle	565	519	1 084	638	577	1 215
Grathem	622	569	1 191	665	682	1 347
Grevenbicht	670	558	1 228	694	616	1 310
Gronsveld	1 150	1 061	2 211	743	710	1 453
Grubbenvorst	802	948	1 750	1 092	1 258	2 350
Gulpen	1 302	1 245	2 547	1 419	1 319	2 738
Haalen	457	431	888	521	567	1 088
Heel en Panheel	827	624	1 451	1 032	789	1 821
Heer	1 899	1 812	3 711	1 880	1 702	3 582
Heerlen	5 715	5 306	11 021	16 784	15 460	32 244

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Heijthuisen	1 252	1 223	2 475	1 374	1 151	2 525
Helden	2 397	2 148	4 545	2 943	2 588	5 531
Herten	617	540	1 157	672	612	1 284
Hoensbroek	800	765	1 565	4 442	3 573	8 015
Horn	702	556	1 258	715	635	1 350
Horst	2 795	2 650	5 445	3 291	3 217	6 508
Houthem	874	628	1 502	916	693	1 609
Hulsberg	1 025	729	1 754	1 240	863	2 103
Hunsel	553	521	1 074	678	634	1 312
Itteren	276	260	536	293	280	573
Ittervoort	153	123	276	143	138	281
Jabeek	206	191	397	260	251	511
Kerkrade	8 589	7 077	15 666	13 544	11 903	25 447
Kessel	688	651	1 339	795	857	1 652
Klimmen	711	631	1 342	837	765	1 602
Limbricht	715	646	1 361	889	804	1 693
Linne	551	511	1 062	674	618	1 292
Maasbracht	766	705	1 471	838	781	1 619
Maasbree	4 414	4 361	8 775	5 421	5 300	10 721
Maasniel	1 438	1 305	2 743	1 753	1 591	3 344
Maastricht ¹⁾	20 133	23 046	43 179	25 741	28 271	54 012
Margraten	556	526	1 082	613	594	1 207
Meerlo	834	842	1 676	1 042	1 019	2 061
Meerssen	3 017	3 123	6 140	2 242	2 360	4 602
Meijel	947	892	1 839	1 011	1 008	2 019
Melick en Herken- bosch	1 143	1 073	2 216	1 422	1 314	2 736
Merkelbeek	371	285	656	488	397	885

¹⁾ In het bevolkingscijfer van *Maastricht*, op 31 December 1909, zijn opgenomen de bevolkingscijfers van Oud-Vroenhoven en Sint-Pieter, welke gemeenten op 1 Januari 1920, door annexatie, bij *Maastricht* kwamen.

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Mesch	136	119	255	151	124	275
Mheer	436	430	866	472	432	904
Montfort	500	463	963	623	569	1 192
Mook c. a.	696	696	1 392	806	848	1 654
Munstergeleen	398	384	782	476	493	969
Nederweert	2 921	2 732	5 653	3 170	2 998	6 168
Neer	851	864	1 715	893	876	1 769
Neeritter	332	324	656	377	327	704
Nieuwenhagen	1 117	1 046	2 163	1 582	1 438	3 020
Nieuwstadt	463	400	863	536	517	1 053
Noorbeek	376	378	754	423	403	826
Nunhem	124	113	237	141	136	277
Nuth	717	676	1 393	1 306	1 216	2 522
Obbicht en Papen- hoven	494	437	931	582	536	1 118
Odiliënberg (St.)	560	522	1 082	611	604	1 215
Ohé en Laak	263	261	524	292	277	569
Oirsbeek	526	508	1 034	674	615	1 289
Ottersum	1 222	1 352	2 574	1 247	1 133	2 380
Oud-Valkenburg	464	434	898	552	479	1 031
Posterholt	752	781	1 533	908	990	1 898
Rijckholt	167	116	283	188	160	348
Roermond	6 709	7 149	13 858	7 787	8 258	16 045
Roggel	934	835	1 769	933	914	1 847
Roosteren	511	475	986	499	466	965
Schaesberg	1 343	1 148	2 491	3 306	2 926	6 232
Schimmert	801	735	1 536	832	790	1 622
Schinnen	1 137	1 072	2 209	1 459	1 404	2 863
Schin op Geulle	631	629	1 260	710	706	1 416
Schinveld	703	618	1 321	918	828	1 746
Sevenum	1 148	1 045	2 193	1 304	1 305	2 609
Simpelveld	1 212	1 468	2 680	1 404	1 723	3 127

Gemeenten.	Bevolking op 31 December					
	1909.			1920.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Sittard	3 741	3 519	7 260	6 392	5 048	11 440
Slenaken	260	305	565	271	283	554
Spaubeek	344	327	671	510	493	1 003
Stein	1 157	1 060	2 217	1 393	1 266	2 659
Stevensweert	559	461	1 020	598	546	1 144
Stramproij	737	646	1 383	755	697	1 452
Susteren	1 234	1 107	2 341	1 651	1 488	3 139
Swalmen	1 588	1 375	2 963	1 860	1 663	3 523
Tegelen	3 326	3 092	6 418	4 209	3 863	8 072
Thorn	800	717	1 517	894	809	1 703
Ubach over Worms	1 072	1 013	2 085	1 567	1 488	3 055
Ulestraten	509	425	934	532	435	967
Urmond	792	695	1 487	939	797	1 736
Vaals	3 781	3 733	7 514	3 788	4 058	7 846
Valkenburg	689	796	1 485	911	1 015	1 926
Venlo	8 473	8 629	17 102	10 076	10 708	20 784
Venray	4 208	3 788	7 996	4 817	4 939	9 756
Vlodrop	811	509	1 320	1 153	684	1 837
Voerendaal	1 067	988	2 055	1 814	1 662	3 476
Wanssum	414	356	770	443	402	845
Weert	5 248	4 842	10 090	6 399	5 822	12 221
Wessem	479	452	931	519	482	1 001
Wijlre	987	875	1 862	1 094	943	2 037
Wijnandsrade	295	223	518	283	258	541
Wittem	2 094	1 856	3 950	2 219	2 067	4 286
De Provincie	168 714	163 293	332 007	225 656	215 187	440 843

Bevolking der provinciën en der groepen van gemeenten volgens

PROVINCIEËN.	GEMEENTEN								
	meer dan 100 000 inwoners. A.			50 001—100 000 inwoners. B.			20 001—50 000 inwoners. C.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Noordbrabant	—	—	—	31 079	31 729	62 808	55 741	59 170	114 911
Gelderland	—	—	—	65 584	72 029	137 613	44 787	45 849	90 636
Zuidholland	413 973	449 851	863 824	58 132	61 492	119 624	65 712	66 054	131 766
Noordholland	309 351	332 811	642 162	36 768	40 090	76 858	85 362	86 332	171 694
Zeeland	—	—	—	—	—	—	11 750	11 275	23 025
Utrecht	67 707	72 482	140 189	—	—	—	15 331	15 712	31 043
Friesland	—	—	—	—	—	—	20 528	22 450	42 978
Overijssel	—	—	—	—	—	—	99 994	101 496	201 490
Groningen	—	—	—	43 135	46 760	89 895	—	—	—
Drenthe	—	—	—	—	—	—	20 645	20 104	40 749
Limburg	—	—	—	25 741	28 271	54 012	40 404	38 071	78 475
Het Rijk	791 031	855 144	1 646 175	260 459	280 371	540 830	460 254	466 513	926 767

Onderstaand volgen eenige beschouwingen over de verkregen voorloopige uitkomsten der tiende volkstelling.

Bevolking volgens de volkstellingen:

		Mannen.	Vrouwen.	Totaal.
1 Januari	1830	1 278 046	1 335 441	2 613 487
1 "	1840	1 401 004	1 459 555	2 860 559
19 December	1849	1 498 811	1 558 068	3 056 879
31 "	1859	1 629 035	1 680 093	3 309 128
1 "	1869	1 764 118	1 815 411	3 579 529
31 "	1879	1 983 164	2 029 529	4 012 693
31 "	1889	2 228 487	2 282 928	4 511 415
31 "	1899	2 520 602	2 583 535	5 104 137
31 "	1909	2 899 125	2 959 050	5 858 175
31 "	1920	3 397 597	3 443 558	6 841 155

voorloopige uitkomsten van de telling op 31 December 1920.

PROVINCIEËN.	GEMEENTEN								
	5001—20 000 inwoners. C.			5000 en minder inwoners. D.			Totaal.		
	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.	M.	V.	Totaal.
Noordbrabant	127 698	129 421	257 119	151 798	145 399	297 197	366 816	365 719	732 035
Gelderland	160 227	154 859	315 086	95 567	88 734	184 301	366 165	361 471	727 636
Zuidholland	122 230	121 702	243 932	157 967	153 057	311 024	818 014	852 156	1 670 170
Noordholland	89 992	95 538	185 530	108 639	105 840	214 479	630 112	660 611	1 290 723
Zeeland	26 089	27 799	53 888	84 738	83 786	168 524	122 577	122 860	245 437
Utrecht	26 688	28 953	55 641	58 170	56 750	114 920	167 896	173 897	341 793
Friesland	160 429	157 667	318 096	10 834	10 983	21 817	191 791	191 100	382 891
Overijssel	83 833	79 290	163 123	37 417	35 290	72 707	221 244	216 076	437 320
Groningen	84 006	83 247	167 253	53 430	53 011	106 441	180 571	183 018	363 589
Drenthe	49 872	48 366	98 238	36 788	32 993	69 781	107 255	101 463	208 718
Limburg	68 747	63 734	132 481	90 764	85 111	175 875	225 656	215 187	440 843
Het Rijk	999 811	990 576	1 990 387	886 062	850 954	1 737 016	3 397 597	3 443 558	6 841 155

Uit deze cijfers zijn de volgende verhoudingscijfers berekend:

	Toeneming der bevolking per jaar in %.	Aantal vrouwen op 1000 mannen.
1830	—	1 045
1840	0.91	1 042
1849	0.67	1 040
1859	0.79	1 031
1869	0.80	1 029
1879	1.14	1 023
1889	1.18	1 024
1899	1.24	1 025
1909	1.39	1 021
1920	1.42	1 014

De vermeerdering der bevolking per jaar, die sedert 1849 steeds stijgende is geweest, is ook in de laatste elf jaren gemiddeld hooger geweest dan in de voorafgaande 10-jarige periode.

De totale vermeerdering in de laatste elf jaren is geweest 982 980.

Door meerdere geboorte dan sterfte zou, zooals uit de volgende cijfers blijkt, de bevolking in de laatste elfjarige periode zijn toegenomen met 961 698 personen.

Er werden geboren	1 894 238 personen.
Er stierven	932 540 "
Vermeerdering	961 698 "

zoodat het overschot van vestiging boven vertrek in die elf jaren moet zijn geweest 21 282 personen.

De gemiddelde jaarlijksche toeneming der bevolking in de verschillende provinciën was als volgt:

Noordbrabant.	1.48
Gelderland.	1.18
Zuidholland	1.68
Noordholland.	1.40
Zeeland.	0.49
Utrecht.	1.55
Friesland	0.57
Overijssel	1.22
Groningen.	0.94
Drenthe.	1.70
Limburg	2.61
Het Rijk	1.42

Boven de gemiddelde toeneming van het Rijk staan dus in afdalende rij: Limburg, Drenthe, Zuidholland, Utrecht en Noordbrabant, beneden het gemiddelde in opklimmende reeks: Zeeland, Friesland, Groningen, Gelderland, Overijssel en Noordholland.

Wat de verdeling der gemeenten in groepen betreft — welke

verdeling thans voor de eerste maal bij de volkstelling in een vijftal groepen is geschied — wordt op het volgende gewezen.

De groep der gemeenten met meer dan 100 000 inwoners heeft in samenstelling geen wijziging ondergaan en blijft dus uit de gemeenten Amsterdam, Rotterdam, 's Gravenhage en Utrecht bestaan. De volgende groep is de nieuw-gevormde, die van 50 001—100 000 inwoners, waartoe zijn gaan behooren Tilburg, Arnhem, Nijmegen, Dordrecht, Leiden, Haarlem, Groningen en Maastricht. Tot de volgende groep, die van 20 001—50 000 inwoners, waartoe vroeger Dordrecht en Maastricht behoorden, die thans naar de groep van 50 001—100 000 inwoners zijn overgegaan, zijn nu gaan behooren, tengevolge van bevolkingsvermeerdering, Eindhoven (annexatie), Ede, Rheden, Haarlemmermeer, Velsen, Almelo, Kampen, Lonneker, Heerlen, Kerkrade en Venlo, welke gemeenten allen deel uitmaakten der groep van 5 001—20 000 inwoners. Dientengevolge telt deze groep, die vroeger uit 27 gemeenten bestond, er thans 30. Boven 5000 zielen zijn gekomen de volgende gemeenten, die in 1909 daar nog beneden bleven: Gilze c.a., Halsteren, St. Oedenrode, Valkenswaard, Didam, Druten, Herwen en Aerdt, Lichtenvoorde, Lochem, Wijchen, Zevenaer, Alkemade, Hof van Delft, IJsselmonde, Overschie, Voorburg, Wassenaar, Beemster, Laren (N.H.), Naarden, Zandvoort, Axel, de Bilt, Denekamp, Diepenveen, den Ham, Olst. Weerselo, Marum, Ten Boer, Anloo, Sleen, Zuidwolde, Brunssum, Helden, Hoensbroek en Schaesberg. De gemeenten Haren (Gron.), Meerssen en Norg, die vroeger tot deze groep behoorden, zijn respectievelijk door grenswijziging en door bevolkingsvermindering overgegaan naar de groep van 5000 en minder inwoners. De gemeenten Stratum en Woensel, vroeger behorende tot de groep van 5 001—20 000 inwoners en de gemeenten Gestel, Strijp, Tongelre, Aarlanderveen, Oudshoorn Sint-Pieter en Oud-Vroenhoven werden geannexeerd. De gemeenten Ambt- en Stad-Doetinchem, benevens Ambt- en Stad-Almelo werden gecombineerd, respectievelijk onder de benaming van Doetinchem en Almeio.

Maken we de groepen van gemeenten, in 1909 aangenomen, gelijk aan die van 1920, d. w. z. dat elke groep uit dezelfde gemeenten bestaat, onverschillig of zij daartoe in 1909 behoorden of niet, dan krijgen we de volgende bevolkingscijfers:

Gemeenten met:	1909	1920
meer dan 100 000 inwoners	1 374 406	1 646 175
van 50 001—100 000 „	461 037	540 810
„ 20 001—50 000 „	746 580	926 767
„ 5 001—20 000 „	1 702 934	1 990 387
„ 5 000 en minder „	1 572 992	1 737 016
	<hr/>	<hr/>
	5 857 949 ¹⁾	6 841 155

De gemiddelde jaarlijksche toeneming dezer groepen is dan respectievelijk 1.65 %, 1.64 %, 1.98 %, 1.40 % en 0.91 %. De sterkste toeneming valt hier te constateeren in de groep der gemeenten van 20 001—50 000 inwoners. Bij de overige groepen van gemeenten blijkt eene sterkere toeneming naarmate de gemeenten meer bevolkt zijn.

Zooals uit de bovenvermelde cijfers betreffende de beide geslachten blijkt is het aantal vrouwen in verhouding tot dat der mannen in het laatste elfjarig tijdvak afgenomen en van 1021 op 1014 gedaald, verband houdende met eene geringe vermindering van het jongensoverschot bij de geborenen en een meer en meer gelijk worden van de sterfte bij de beide geslachten, waarbij de sterfte onder de mannen nog steeds die onder de vrouwen overtreft.

In de verschillende groepen van gemeenten was de verhouding der beide geslachten 1081, 1076, 1013, 990 en 960 vrouwen tegen 1000 mannen.

¹⁾ Hierbij behooren nog te worden geteld 226 personen, die wel in Nederland woonden, doch niet tot de bevolking van eenige gemeente konden worden gerekend en dus ook in de bovenstaande groepen niet voorkomen.